

ALL IS OLD AND ALL IS NEW. THE UDRIȘTE NĂSTUREL STONE HOUSE IN HERĂȘTI (PART II)

Hanna Derer*

Motto

“Time goes by, time comes along,
All is old and all is new;
What is right and what is wrong,
You must think and ask of you ...”

Mihai Eminescu, Glossa¹

Keywords: Herăști, Obrenović, reconstruction, Athens Charter (1931), Venice Charter (1964), significance, recovery

Abstract: Due to outstanding features, some buildings become milestones for both the history of architecture and the preservation of cultural heritage. At the same time, however, the same special qualities that give such edifices the status and aura of landmarks overshadowed (at least in the past) other meanings, sometimes leading even to the elimination of some of the layers resulting from the historical evolution that the present (after the Venice Charter with its respect for “the valid contributions of various ages”) would consider at least as important. In most cases, those significances and historical *strata* are lost forever. Sometimes, however, the very interventions of the past that saved, but also impoverished these buildings offer the chance of a complete recovery of the meanings previously sacrificed in favour of the most remarkable ones. The “Stone House” in the village of Herăști is one of these buildings, its rich denotations and connotations being acquired along the three major “moments” owed to the Năsturel lineage, to Prince Miloș Obrenović and to the Stolojan family – meanings and “moments” exposed in a previous article. In the present one, the three restoration projects from the 20th century are addressed, as well as the works executed then, projects and works which, in the current view, are not scientifically founded (anymore) but which, paradoxically or not, currently offer the basis on which it is possible to develop an intervention that allows the effective *in situ* recovery of the meanings due to the more recent stages of the historical evolution of the complex.

Rezumat: Grație unor trăsături excepționale, unele clădiri devin repere, atât pentru istoria arhitecturii, cât și pentru prezervarea patrimoniului cultural. În același timp însă, aceleași calități deosebite care conferă acestor edificii statutul și aura unor jaloane au umbrat (cel puțin în trecut) alte semnificații, uneori chiar până la eliminarea unor straturi rezultate din evoluția istorică pe care prezentul (ulterior Cartei de la Veneția cu al său respect față de „contribuțiile valabile ale diverselor epoci”) le-ar considera cel puțin la fel de remarcabile. De cele mai multe ori înțelesurile și etapele istorice respective rămân pierdute pentru totdeauna. Alteori însă, tocmai intervențiile de odinioară care au salvat, dar au și sărăcit clădirile respective oferă azi șansa unei recuperări complete a sensurilor sacrificate anterior în favoarea celor mai eclatante înțelesuri. „Casa de Piatră” din Herăști se află în această situație măcar prin bogăția de semnificații cumulată prin succesiunea celor trei „momente” pe care le-a cunoscut prin stirpea Năsturel, prin principele Miloș Obrenović și prin familia Stolojan – semnificații și „momente” expuse într-un articol anterior. În cel de față sunt abordate cele trei proiecte de restaurare din veacul al 20-lea precum și lucrările executate atunci, proiecte și lucrări care, în viziunea actuală, nu (mai) sunt fondate științific dar care, paradoxal sau nu, constituie în prezent baza pe care este posibilă elaborarea unei intervenții ce permite efectivă recuperare *in situ* a sensurilor datorate etapelor mai recente din evoluția istorică a ansamblului.

* “Ton Mincu” University for Architecture and Urbanism, Bucharest, e-mail: hanna_derer@yahoo.com

¹ „Vreme trece, vreme vine, Toate-s vechi și nouă toate; Ce e rău și ce e bine, tu te-ntreabă și socoate ...”, translation by Adrian G. Sahlean (<https://luceafarul.com/Pages/sbsglossabantas.html> – downloaded as well on the 07th of January 2023).